

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Sociologija umjetnosti, Kolegij: Uvod u Sociologiju umjetnosti

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

SU

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze- semestralni pregledi rada: SU

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa-odsjeka Gluma

8. Trajanje / semestar: 1 2**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Akademija dramskih umjetnosti

11. Odsjek / Studijski program:

Gluma

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sci. Maja Lasić, docent

13. E-mail nastavnika:

maja.lasic@untz.ba

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Uvod u Sociologiju umjetnosti.
- Elementi Sociologije umjetnosti.
- Umjetničke grane i djelatnosti.

16. Ishodi učenja:

Osposobljenost za prezentiranje i tumačenje materije i sadržaja iz osnovnih teorijskih elemenata odnosa umjetnosti i društva, kao i različitosti manifestovanja umjetnosti u društvenim okvirima.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul 1: Elementi Sociologije umjetnosti.

1. Predmet i sadržaj Sociologije umjetnosti - nauka(e) o umjetnosti-interakcijski odnosi nauka o umjetnosti. Relacije i (ne)komplementarnost nauke i umjetnosti-sistem nauka o umjetnosti-interdisciplinarnost nauka o umjetnosti-praksa, struka, umjetnost.
2. Teorija umjetnosti. Umjetnost kao integralni dio društvene cjeline- Značenje termina umjetnost u antici, srednjem vijeku. Svijest o unutrašnjoj srodnosti različitih umjetničkih vrsta. Moderne koncepcije o sadržaju umjetnosti. Umjetnost kao racionalna aktivnost - umjetnost kao iracionalna aktivnost - teškoće u određivanju definicijskog okvira umjetnosti.
3. Nastanak umjetnosti. Predhistorijski elementi umjetnosti - sinkrertizam prvobitne umjetnosti - umjetnost u antičkom periodu - umjetnost u srednjem vijeku - umjetnost humanizma i renesanse. Različitost područja nastanka umjenosti - jezik kao forma konstituisanja umjetnosti - shvatanje svijeta i područja nastanka umjetnosti (mit, religija, ritual, običaji).
4. Istraživanja umjetnosti - umjetnička forma - figurativne umjetnosti - teorije o kraju umjetnosti. Umjetnost i kultura tajnijh društava - umjetnost masonerije - umjetnost templarstva - umjetnost rotarijanstva.
5. Društvene dimenzije umjetnosti - umjetnost društvenosti - norme kao društveni konstituenti kulture - pravila ponašanja kao kulturološki i umjetnički čin - od umjetnosrti društvenosti ka umjetnosti integracija - rodni karakter umjetnosti (žene u umjetnosti). Umjetnost i društveni poremećaji - umjetnost i bolest - umjetnost i nasilje-umjetnost i društvena kriza.
6. Društveni položaj umjetnika i sistem vrijednosti - društvena osjetljivost i potrebe umjetnika-društveni ugled umjetnika - umjetničke elite (džet set) - banalizovanje i vulgarizacija umjetnosti - kvalitativni kriteriji u umjetnosti - priroda i karakter umjetničkog talenta - umjetnička kritika. Kič i šund u umjetnosti - kič u umjetnosti - značenje pojma «umjetničko smeće» - interesovanja umjetničke «publike»
7. Umjetnost i brendizacija - umjetnost kao prepoznatljivi brend - tranzicija i umjetnost - nekritičko prihvatanje brendizacije. Zabrane u umjetnosti - cenzura i autocenzura - zabrane u književnosti - zabrane u pozorištu -zabrane na filmu («crni talas») - zabrane u izdavaštvu. Identiteti, kultura i umjetnost - egzistiranje mnoštva identiteta-konfliktnost identiteta - kultura mira kao obilježje identiteta.

Semestralni pregled rada: Seminar. Kolokvijum.

Modul 2: Umjetničke grane i djelatnosti.

8. Sociologija pozorišta - društveni preduslovi nastanka teatra - teatrologija - teatarska kritika -dramski žanrovi. Sociologija teatarskog prilagođavanja dramskog teksta- dramaturgija - dramatisacija - dramsko pisanja - scenska adaptacija.
9. Sociologija teatarskog čina - režija - gluma - scenski pokret - scenski govor- tehnika glasa. Sociologija pozorišne produkcije - proizvodnja predstave -produkcijski segmenti teatarskog projekta.
10. Sociologija scenskih djela - sociologija opere - sociologija operete - sociologija baleta - sociologija plesa. Sociologija filma - književni tekst i film - sociologija igranog filma - sociologija dokumentarnog filma - sociologija animiranog filma - sociologija dugometražnog, odnosno kratkometražnog filma - sociologija filmske proizvodnje.
11. Sociologija radija - informacija i radio - izražajna sredstva radija - radio i elektronska era. Sociologija televizije. - massmediologija - sociologija telenovela - sociologija «reality show». Sociologija likovnih umjetnosti - sociologija slikarstva - sociologija vajarstva/skulpture sociologija grafike.
12. Sociologija primijenjenih umjetnosti - scenografije - kostimografije - dizajna - pozorišnog plakata - pozorišne afiše - pozorišnog kataloga - pozorišnog programa.
13. Sociologija mode -društvenost i moda - fashion week kao scenski događaj. Sociologija muzike (ozbiljne muzike, džez, narodne muzike, folklora i novih trendova u muzici). Sociologija jezika - egzistiranje mnoštva jezika - sociolingvistika - jezik, norma, standard.
14. Sociologija štampe. Dnevne novine - nedeljnika - štampe- tabloidizacija.
15. Sociologija ulične umjetnosti - ulični teatar - street art.

Semestralni završni ispit: Seminar. Usmeni ispit. Popravni ispit I i II.

18. Metode učenja:

Nastavne metode:

1. Predavanja i konsultacije.
2. Seminari.
2. Samostalni rad studenata.

Mentorski princip izvođenja:

Interaktivna nastava na relaciji student-profesor. Planiran i organiziran samostalni rad studenata pri izvedbi seminarskih radova uz korištenje obavezne kritičke literature i dodatnih djela po potrebi i uz konsultacije. Studenti su obavezni redovno dolaziti na predavanja. Kontinuirano se vodi evidencija prisustva studenata. U toku semestra student može opravdano izostati sa 10% fonda predavanja. U slučaju da student ima više od 20% neopravdanih izostanaka od ukupnog broja predavanja u semestru, student nema pravo na potpis.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Semestralni završni ispit: Seminari.

Usmeni ispit.

Popravni ispiti I i II.

Metode provjere znanja:

- Djelimični semestralni pregled rada.
- Semestralni završni ispit-pregled rada.
- Semestralni popravni ispiti I i II.

Provjera znanja studenata obavlja se:

Semestralni pregled rada - max 59 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama	11 bodova
aktivnost studenta u nastavnom procesu	12 bodova
teorija i seminarski radovi	36 bodova

Završni ispit - max 41 bodova

prisutnost na predavanjima i vježbama	5 bodova
aktivnost studenta u nastavnom procesu	6 bodova
teorija	30 bodova

20. Težinski faktor provjere:

OBAVEZE STUDENATA	BODOVI
prisutnost na predavanjima i vježbama	16%
aktivnost studenta u nastavnom procesu	18%
kolokvij teorija i seminarski radovi	36%
završni ispit teorija	30%

Konačna ocjena se formira u odnosu na ukupan broj postignutih bodova tokom semestra, tj. predispitnih obaveza i samoga završnog ispita.

BODOVI	KONAČNA OCJENA
<53	pet (5); ne zadovoljava; F
54-63	šest (6); dovoljan; E
64-73	sedam (7); dobar; D
74-83	osam (8); vrlodobar; C
84-93	devet (9); izvanredan; B
94-100	deset (10); odličan; A

21. Osnovna literatura:

Osnovna literatura:

- Milan Ranković; Sociologija umjetnosti, Beograd, 2001.;
- Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-naučnog predmeta SU.

22. Internet web reference:

---

23. U primjeni od akademske godine:

2022/23.

---

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

25.06.2024.
